

ÎNCHEIERE

07 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de Vasile Dănuță împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ, recunoașterea ilegalității refuzului, anularea deciziei, obligarea stabilirii, calculării și achitării pensiei, încasarea cheltuielilor de asistență juridică,

împotriva deciziei din 22 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de apel declarată de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 29 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani

c o n s t a t ă:

La 16 iulie 2019, Vasile Dănuță, reprezentat de avocatul Olga Corpaci, a depus cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la recunoașterea ilegalității refuzului, anularea deciziei, obligarea stabilirii, calculării și achitării pensiei, încasarea cheltuielilor de asistență juridică.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că prin ordinul șefului Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Inteme al Republicii Moldova nr. 126 ef din 25 martie 2019, începând cu data de 25 martie 2019 a încetat raportul de serviciu al funcționarului public cu statut special Vasile Dănuță, agent-șef principal, subofițer al serviciului detenție și escortă al Inspectoratului de Poliție Hîncești, conform art. 38 alin. (1) lit. c) Legea nr. 288 din 16 decembrie 2016 ”privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne” după acumularea vechimii în muncă ce permite dreptul la pensie.

Reclamantul a menționat că prin cererea cu nr. 13/2019/663 din 11 aprilie 2019 Vasile Dănuță, în temeiul art. 49 alin. (1) din Legea 1544-XII din 23 iunie 1993 “asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne” s-a adresat către Oficiul Teritorial Hîncești, al Casei

Naționale de Asigurării Sociale solicitând stabilirea, calcularea și achitarea pensiei, conform calculului nr. 48 din 08 mai 2019 eliberat de către Inspectoratul de Poliție Hîncești al IGP al MAI, care la data de 25 martie 2019 stagiul vechimii în muncă a constituit 24 ani și 25 zile, conform căruia în perioada: 08 noiembrie 1995 – 23 mai 1997 a îndeplinit serviciul militar în termen, 11 octombrie 2002 – 05 martie 2013 a îndeplinit serviciu în cadrul subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne, 05 martie 2013 – 28 martie 2019 a îndeplinit serviciu în cadrul subdiviziunilor Izolatorului de detenție provizorie a IGP Hîncești al Ministerului Afacerilor Interne.

Reclamantul a relatat că dispune de perioade de serviciu care urmează a fi luate în calculul vechimii în muncă cu înlesniri pentru stabilirea pensiei, două luni vechime pentru o lună de serviciu de la: 05 martie 2013 – 28 martie 2019 în total 12 ani, o lună și 16 zile, polițist al Izolatorului de detenție provizorie al Secției Management operațional a Inspectoratului de Poliție Hîncești al IGP al MAI (ord. IGP nr.35ef din 07 martie 2013); inspector inferior al Izolatorului de Detenție Provizorie al Secției Management operațional a Inspectoratului de Poliție Hîncești al IGP al MAI, (ord. IGP nr. 462ef din 08 august 2016); subofițer al Izolatorului de detenție provizorie al Secției Management operațional a Inspectoratului de poliție Hîncești al IGP al MAI, (ord. IGP nr. 3875ef. din 05 septembrie 2017); subofițer al Izolatorului de detenție provizorie al Secției Management operațional a Inspectoratului de poliție Hîncești al IGP al MAI, (ord. IGP nr. 205ef. din 19 aprilie 2018) subofițer al serviciului escortă al Secției Management operațional a Inspectoratului de Poliție Hîncești al IGP al MAI, (ord. IGP nr. 104ef din 18 martie 2019).

Reclamantul a indicat că ulterior, prin Decizia șefului Oficiului Teritorial - Hîncești a Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova nr. 13/2019/26015 din 10 iunie 2019 s-a respins cererea lui Vasile Dănuță în stabilirea pensiei pentru vechimea în organele afacerilor interne în conformitate cu prevederile art. 13 din Legea nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 “asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne”. La data de 28 iunie 2019, Vasile Dănuță s-a adresat cu cerere prealabilă către organul ierarhic superior, și anume directorului general al Casei Naționale de Asigurări Sociale prin care a solicitat anularea Deciziei nr. 13/2019/26015 din 10 iunie 2019, dar nu a primit nici un răspuns.

Reclamantul consideră că decizia șefului Oficiului Teritorial Hîncești a Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova nr. 13/2019/26015 din 10 iunie 2019 și refuzul de a examina cererea prealabilă ca fiind vădit neîntemeiate și ilegale, din care considerente Vasile Dănuță a înaintat prezenta cerere de chemare în judecată.

Reclamantul a solicitat admiterea acțiunii, recunoașterea ca fiind ilegal refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova nr. D-1513/19 din 13 iulie 2019 privind respingerea cererii prealabile cu privire la anularea Decizia șefului Oficiului Teritorial Hîncești a Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova nr. 13/2019/26015 din 10 iunie 2019 privind refuzul în stabilirea pensiei lui Vasile Dănuță pentru vechime în organele afacerilor interne în conformitate cu prevederile art. 13 din Legea nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor inteme.

La data de 19 august 2019 Vasile Dănuță, reprezentat de avocatul Olga Corpaci

a depus cerere de concretizare a acțiunii, solicitînd a recunoaște ilegal refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova nr. D-1513/19 din 13 iulie 2019 privind respingerea cererii prealabile cu privire la anularea Decizia șefului Oficiului Teritorial Hîncești a Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova nr. 13/2019/26015 din 10 iunie 2019 privind refuzul în stabilirea pensiei lui Vasile Dănuță pentru vechime în organele afacerilor interne în conformitate cu prevederile art. 13 din Legea nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor inteme, a anula Decizia șefului Oficiului Teritorial Hîncești a Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova nr. 13/2019/26015 din 10 iunie 2019 privind refuzul în stabilirea pensiei lui Dănuță Vasile pentm vechimea în organele afacerilor interne în conformitate cu prevederile art. 13 din Legea nr. 1544-XII din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și a obliga Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova să efectueze stabilirea calcularea și achitarea pensiei lui Vasile Dănuță pentru vechimea în muncă, conform calculului nr. 48 din 08 mai 2019 eliberat de către Inspectoratul de poliție Hîncești al IGP al MAI, care la data de 08 mai 2019 stagiul vechimii în muncă a constituit 24 ani și 25 zile, începând cu 25 martie 2019, data eliberării din serviciu după acumularea vechimii în muncă ce permite dreptul la pensie, în conformitate cu prevederile pct. 8 lit. d) din Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr. 78 din 21 februarie 1994 al Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele afacerilor interne și Ordinul MAI din 20 martie 2018.

Prin hotărârea din 29 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de Vasile Dănuță, reprezentat de avocatul Olga Corpaci împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la recunoașterea ilegalității refuzului, anularea deciziei, obligarea stabilirii, calculării și achitării pensiei, încasarea cheltuielilor de asistență juridică, s-a anulat refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova nr. D-1513/19 din 13 iulie 2019 privind respingerea cererii prealabile cu privire la anularea decizia Oficiului Teritorial Hîncești a Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova nr. 13/2019/26015 din 10 iunie 2019 privind respingerea cererii de stabilire a pensiei, s-a anulat decizia Oficiului Teritorial Hîncești a Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova nr. 13/2019/26015 din 10 iunie 2019 privind refuzul stabilirii pensiei lui Vasile Dănuță pentru vechimea în organele afacerilor interne, s-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să efectueze stabilirea, calcularea și achitarea pensiei lui Vasile Dănuță pentru vechimea în muncă, conform calculului nr. 4 din 08 mai 2019 eliberat de către Inspectoratul de Poliție Hîncești al IGP al MAI, care la data de 08 mai 2019 stagiul vechimii în muncă a constituit 24 ani și 25 zile, începând cu data eliberării din serviciu după acumularea vechimii în muncă ce permite dreptul la pensie din 25 martie 2019, s-a încasat din contul Casei Naționale de Asigurări Sociale în beneficiul lui Vasile Dănuță cheltuielile de asistență juridică în mărime de 3000 lei.

Prin decizia din 22 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, împotriva hotărârii din 29 octombrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de Vasile Dănuță împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ, recunoașterea ilegalității refuzului, anularea deciziei, obligarea stabilirii, calculării și achitării pensiei, încasarea cheltuielilor de asistență juridică.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că prin ordinul șefului Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Inteme al RM nr. 126ef. din 25 martie 2019, începând cu data de 25 martie 2019 a încetat raportul de serviciu al funcționarului public cu statut special Vasile Dănuță, agent-șef principal, subofițer al serviciului detenție și escortă al Inspectoratului de poliție Hîncești, conform art. 38 alin. (1) lit. c) Legea nr. 288 din 16 decembrie 2016 ”privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne” după acumularea vechimii în muncă ce permite dreptul la pensie. Prin cererea cu nr. 13/2019/663 din 11 aprilie 2019 Vasile Dănuță, în temeiul art. 49 alin. (1) din Legea 1544-XII din 23 iunie 1993 “asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne” s-a adresat către Oficiul Teritorial Hîncești, al Casei Naționale de Asigurării Sociale solicitând stabilirea, calcularea și achitarea pensiei, conform Calculului nr. 48 din 08 mai 2019 eliberat de către Inspectoratul de Poliție Hîncești al IGP al MAI, care la data de 25 martie 2019 stagiul vechimii în muncă a constituit 24 ani și 25 de zile, conform căruia în perioada: 08 noiembrie 1995-23 mai 1997 a îndeplinit serviciul militar în termen, 11 octombrie 2002 – 05 martie 2013 a îndeplinit serviciu în cadrul subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne, iar 05 martie 2013 – 28 martie 2019 a îndeplinit serviciu în cadrul subdiviziunilor Izolatorului de detenție provizorie a IGP Hîncești al Ministerului Afacerilor Interne. Ulterior, prin Decizia șefului Oficiului Teritorial - Hîncești a Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova nr. 13/2019/26015 din 10 iunie 2019 s-a respins cererea lui Vasile Dănuță în stabilirea pensiei pentru vechimea în organele afacerilor interne, în conformitate cu prevederile art. 13 din Legea nr. 1544-XII din 23 iunie 1993. La data de 28 iunie 2019 Vasile Dănuță s-a adresat cu cerere prealabilă către organul ierarhic superior, directorul general al Casei Naționale de Asigurări Sociale prin care a solicitat anularea Deciziei nr. 13/2019/26015 din 10 iunie 2019. Prin răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale din 23 iulie 2019 sub nr. D-1513/19 s-a respins solicitarea, pe motiv că perioada de activitate în cadrul Izolatorului de detenție provizorie a Inspectoratului de Poliție a r-lui Hîncești nu poate fi raportată la prevederile pct. 8 a Hotărârii Guvernului nr.78/1994 (f.d.86).

Instanța de apel a reținut că vechimea în serviciu pentru stabilirea pensiei în privința lui Vasile Dănuță constituie 24 ani și 25 de zile. Prin urmare la data de 11 aprilie 2019, când Vasile Dănuță a depus cerere către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Hîncești, prin care a solicitat stabilirea pensiei militarilor pentru vechimea în serviciu, intimatul întrunea toate condițiile stipulate la art. 13 din Legea nr.1544 din 23 iunie 1993 pentru stabilirea pensiei, ori conform Ordinului nr. 96 din 20 martie 2018 a MAI ”Cu privire la recunoașterea unor înlesniri pentru stabilirea pensiei anumitor

categorii de funcționari publici cu statut special și militari din cadrul Ministerului Afacerilor Interne”, s-au acordat înlesniri două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, corpului de ofițeri și subofițeri din cadrul subdiviziunilor, autorităților administrative și instituțiilor din subordinea Ministerului Afacerilor Interne (funcționarilor publici cu statut special și din cadrul MAI), pe perioada activității în cadrul subdiviziunilor de pază, escortare și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de urmărire penală (izolatoarele de detenție provizorie), care urmează a fi luate în considerare la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei în conformitate cu prevederile Legii asigurării cu pensii a militarilor și persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544 din 23 iunie 1993.

Invocând netemeinicia și ilegalitatea deciziei instanței de apel, la data de 27 mai 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi decizii.

În motivarea recursului, recurenta, Casa Națională de Asigurări Sociale, a invocat că instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, a aplicat eronat normele de drept material și procedural.

Recurenta a invocat prevederile art.48 al Legii nr.1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne „pensiile militarilor în termen, ale militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, ale persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și sistemului penitenciar, ale ofițerilor de protecție și colaboratorilor organelor securității statului, Centrului Național Anticorupție și ale membrilor familiilor acestora se stabilesc de Casa Națională de Asigurări Sociale, în modul stabilit de Guvern. Conform Hotărârii Guvernului nr. 1427 din 28 decembrie 2016 cu privire la preluarea atribuțiilor de plată a pensiilor și prestațiilor sociale militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, sistemului penitenciar, ofițerilor de protecție și colaboratorilor organelor securității statului și Centrului Național Anticorupție. Casa Națională de Asigurări Sociale efectuează plata pensiilor și prestațiilor sociale începând cu 01 ianuarie 2017, în mărimile stabilite de instituțiile menționate la pct. 1 din hotărâre. Conform Hotărârii nominalizate, Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Apărării, Departamentul Instituțiilor Penitenciare, Serviciul de Protecție și Pază de Stat a prezentat Casei Naționale de Asigurări Sociale, listele beneficiarilor de pensii și prestații sociale, în format electronic, în mărimile stabilite până la 31 decembrie 2016.

Recurenta a invocat prevederile art. art. 2, 49 alin. (3) din Legea nr. 1544 din 23 iunie 1993 asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne este indicat că militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne care au dreptul la pensie li se stabilește pensie după eliberare din serviciu. Militarii care au satisfăcut serviciul prin contract, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, precum și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, eliberați din serviciu din alte motive decât cele expuse la lit. b) și c) din prezentul articol, care au o vechime totală în muncă de cel puțin 25 de ani, din care cel

puțin 12 ani și 6 luni în serviciul militar sau în serviciul în organele afacerilor interne, la atingerea vârstei de pensionare stabilite de Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat. Organele de asigurări sociale au dreptul de control asupra autenticității actelor ce confirmă vechimea în serviciu și solda (câștigul), eliberate de organele abilitate. Instituțiile de forță fiind organele abilitate pentru eliberarea calculului vechimii în serviciu și a soldei bănești, pentru fiecare beneficiar de pensie

Recurenta a relatat că conform pct. 8 lit. d) a Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și sistemului penitenciar la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, corpului de ofițeri și subofițeri ai Poliției de Frontieră colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și a sistemului penitenciar, se acordă următoarele înlesniri: două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu: în instituții penitenciare de tip închis, izolatoarele de urmărire penală și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, precum și la lucrări de subteran.

Recurenta a subliniat că calcularea vechimii în muncă a intimatului cu înlesniri - două luni vechime în muncă pentru o lună a fost efectuat în temeiul Ordinului nr. 96 din 20.03.2018, emis de către Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova „Cu privire la recunoașterea unor înlesniri pentru stabilirea pensiei anumitor categorii de funcționari publici cu statut special și militari din cadrul Ministerului Afacerilor Interne”, fapt ce reiese expres din conținutul cererii de chemare în judecată. În contextul dat, ordinul nr. 96 din 20 martie 2018 emis de către Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, nu poate produce efecte juridice deoarece contravine actelor normative în vigoare.

Recurenta a invocat prevederile art.16 alin.(1) și (2) al Legii nr. 100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative, autoritățile administrației publice centrale de specialitate și autoritățile publice autonome emit sau aprobă, în condițiile legii, acte normative. Actele normative ale autorităților administrației publice centrale de specialitate și autorităților publice autonome sînt emise sau aprobate numai în temeiul și pentru executarea legilor și a hotărîrilor Guvernului. Actele normative respective se limitează strict la cadrul stabilit de actele normative de nivel superior pentru executarea cărora se emit sau se aprobă și nu pot contravine prevederilor actelor respective, în clauza de adoptare a actelor normative ale autorităților administrației publice centrale de specialitate și autorităților publice autonome se indică expres actul normativ superior în temeiul căruia acestea sînt emise sau aprobate.

Recurenta a evidențiat că actele normative ale autorităților administrației publice centrale de specialitate și autorităților publice autonome se aplică numai în partea în care nu depășesc cadrul stabilit de actul normativ de nivel superior pentru executarea căruia a fost emis și nu contravin prevederilor actelor respective. Prin urmare, Ordinul nr.96 din 20 martie 2018 emis de Ministerul Afacerilor Interne în conformitate cu prevederile pct.7 lit.g) și pct.8 lit.d) din Hotărîrea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele

organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și sistemului penitenciar, depășește prevederile actului normativ în temeiul căruia a fost emis, ori Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 nu conține prevederile prevăzute în ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 96 din 20 martie 2018 perioada de activitate în cadrul subdiviziunilor de pază, escortă și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de urmărire penală izolatoarele de detenție provizorie.

Recurenta a invocat prevederile pct. 7 lit. g) și pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și sistemului penitenciar, care prevăd expres circumstanțele în care la calcularea vechimii în muncă se acordă două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu și anume, în instituțiile penitenciare de tip închis, izolatoarele de urmărire penală și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, precum și la lucrări de subteran or, două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu se acordă persoanelor care au activat în penitenciare de tip închis și nu în penitenciare de tip provizoriu cum este indicat în ordinul emis de Ministerul Afacerilor Interne.

Totodată, recurenta a relatat că intimatul Vasile Dănuță, pe perioada solicitată a activat în calitate de polițist al serviciului escortă al Inspectoratului de Poliție Hîncești și nu în instituțiile prevăzute de art. 8 pct. d) al Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și sistemului penitenciar. Respectiv, temei de anulare a refuzului în stabilirea pensiei emis de Casa Teritorială de Asigurări Sociale Hîncești nr. 13/2019/26015 din 10 iunie 2019 nu este. Prin urmare alegațiile reclamantului nu sunt aplicabile prezentei cauze deoarece aceasta nu a activat în vreo funcție din cadrul sistemului penitenciar ori este cert faptul că batalionul serviciului de escortă al Comisariatului General al Poliției nu face parte din instituțiile penitenciare care se regăsesc la art. 6 alin. 2 al Legii nr. 1036 din 17 decembrie 1996 cu privire la sistemul penitenciar și respectiv, se deduce faptul că pretențiile reclamantului sunt neîntemeiate și nu au bază legală de admitere.

La 22 iulie 2020 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa lui Vasile Dănuță și avocatului său Olga Corpaci copia recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva deciziei din 22 ianuarie 2020 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 165).

Completul specializat relevă că Vasile Dănuță și avocatului său Olga Corpaci au recepționat copia recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, fapt confirmat prin avizele de recepție anexat la materialele cauzei (f.d. 181-182).

La 29 iulie 2020 Vasile Dănuță, reprezentat de avocatul Olga Corpaci, a depus referință prin care a solicitat declararea recursului inadmisibil.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

Conform art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios

administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Conform art. 245 alin. (1) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Completul relevă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost adoptată la 22 ianuarie 2020 în prezența reprezentantului recurente Casei Naționale de Asigurări Sociale Andrei Bulgaru. Totodată, decizia recurată a fost notificată recurente Casei Naționale de Asigurări Sociale, la data de 19 februarie 2020, fapt ce se confirmă prin dovada de expediere poștală (extras din poșta electronică activă marina.samatic@justice.md) anexată la materialele cauzei (f.d. 153), astfel termenul de declarare a recursului a început a curge din ziua imediat următoare 20 februarie 2020 și expira la data de 20 martie 2020.

Prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr.55 din 17 martie 2020 a fost declarată stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada de 17 martie -15 mai 2020.

La data de 18 martie 2020 a fost emisă Dispoziția nr. 1 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova în conformitate cu art. 22 din Legea nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război, art. 2 din Hotărârea Parlamentului nr. 55/2020 privind declararea stării de urgență, punctelor 6, 7, 8 și 9 din Regulamentul Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1340/2001, Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova.

Luînd în considerare faptul că prin prisma pct. 8 din Anexa la Dispoziția nr.1 din data de 18 martie 2020, termenele de exercitare a căilor de atac aflate în curs la data instituirii stării de urgență se întrerup, urmând a curge noi termene, de aceeași durată, de la data încetării stării de urgență, astfel termenul de declarare a recursului pentru Casa Națională de Asigurări Sociale, după întrerupere a început a curge la data de 16 mai 2020.

Astfel, recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale s-a conformat prevederilor art. 245, alin. (2) din Codul administrativ și a depus recurs la 27 mai 2020, în termen. (f.d. 222, vol. I).

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246, alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursurile se declară inadmisibile în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să

însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245, alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, 7 p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al

Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de către recurenta Casa Națională de Asigurări Sociale este inadmisibilă.

Conform art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Victor Burduh

Nina Vascan